

У Конституції України закріплено обов'язок органів державної влади та їх посадових осіб щодо розгляду звернень та надання обґрунтованої відповіді на них у встановлений строк (ст. 40). З чого можна зробити висновок, що право на звернення кореспондується з обов'язком відповідних органів (посадових осіб) щодо їх розгляду [6].

Висновок. Нова доктрина українського адміністративного права в часі адміністративно-правових засад щодо забезпечення законності в прикордонній зоні держави передбачає певне зміщення акцентів, нове розуміння публічності, зумовлене поверненням до основних людських цінностей, до визнання і закріплення невід'ємних природних прав людини і громадянина. Безпека в прикордонній сфері України унеможливує прояви потенційних дій прямопроти-

лежних сторін, що можуть завдати величезних втрат, призвести до небажаних неконтрольованих наслідків.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гіжевський В.К. Митне право України: навч. посібник. – К., 2009. – 204 с.
2. Пономаренко Г.О. Способи підтримання законності управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави: дис. канд. юрид. наук: 120007. – Х.: 2001. – 97 с.
3. Шмигова О.М. Способи підтримання законності управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави. – К.: КНУТШ, 2007. – 5 с.
4. Адміністративне право України: підручник для юрид. вузів і фак. за ред. Ю.П. Битяка. – Харків, 2005. – 485 с.
5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.

УДК 351.743(477)

КОМПЕТЕНЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Горбач Д.О., здобувач

Харківський національний університет внутрішніх справ

Зроблено висновок, що компетенційний блок адміністративно-правового статусу Національної гвардії України складається з двох елементів: повноважень, тобто відповідних прав та обов'язків, і підвідомчості (предметів відання), тобто об'єктів, предметів, сфер суспільних відносин, на які поширюються повноваження Національної гвардії України. Розкрито особливості національної й локальної компетенції органів і підрозділів Національної гвардії України.

Ключові слова: *Національна гвардія України, адміністративно-правовий статус, компетенція, права, обов'язки, повноваження.*

Сделан вывод, что компетенционный блок административно-правового статуса Национальной гвардии Украины состоит из двух элементов: полномочий, то есть соответствующих прав и обязанностей, и подведомственности (предметов ведения), то есть объектов, предметов, сфер общественных отношений, на которые распространяются полномочия Национальной гвардии Украины. Раскрыты особенности национальной и локальной компетенции органов и подразделений Национальной гвардии Украины.

Ключевые слова: *Национальная гвардия Украины, административно-правовой статус, компетенция, права, обязанности, полномочия.*

Gorbach D.O. COMPETENCE OF UKRAINE NATIONAL GUARD

It is concluded that the competency unit is administrative-legal National Guard status of Ukraine consists of two elements: authority, i.e. the respective rights and responsibilities, and jurisdiction (terms of reference), that is, objects, objects, areas of public relations, which are subject to the authority of the National Guard Ukraine. The features of national and local competence of the bodies and units of the National Guard of Ukraine.

Key words: *National Guard of Ukraine, administrative and legal status, powers, rights, duties, powers.*

Національна гвардія України як державний правоохоронний орган, який виконує завдання із захисту й охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства й держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку й забезпечення громадської безпеки, безумовно має відповідні функціональні та предметні межі діяльності. Посадові особи Національної гвардії України, її органи й підрозділи мають виконувати поставлені завдання в певних межах і на підставі приписів правових норм. У науковій літературі такі правові межі отримали переважно назви «повноваження», «компетенція», «права та обов'язки», що зобов'язує нас розкрити зміст цих правових категорій в аспекті діяльності аналізованого органу.

Загальні визначення компетенції в довідковій літературі характеризують її як коло прав, питань, справ будь-якої особи чи органу [1, с. 188]; сукупність юридично встановлених повнова-

жень, прав та обов'язків конкретного органу або посадової особи, що визначає його місце в системі державних органів (органів місцевого самоврядування) [2, с. 264].

У результаті аналізу думок науковців (зокрема, В.Б. Авер'янова, Н.О. Армаш, Д.М. Бахраха, С.О. Боднара, А.Ю. Васиної, Л.Ю. Гордієнка, К.В. Гусарова, Б.М. Лазарева, А.Ф. Мельника, О.Ю. Оболенського, О.М. Пасенюка, О.Ф. Скакун, Ю.М. Старілова) щодо з'ясування змісту поняття «компетенція» надамо власну позицію щодо його тлумачення, структури та співвідношення з повноваженнями, функціями, відповідальністю державного органу.

По-перше, ми підтримуємо думку, відповідно до якої компетенція складається із сукупності владних повноважень щодо певних предметів відання. Її перший елемент включає обов'язки й права, пов'язані зі здійсненням влади, участю у владних відносинах. Другий елемент компетен-

ції – це підвідомчість, правове закріплення кола об'єктів, предметів, справ, на які поширюється владні повноваження; це знаходить відображення в численних працях учених-адміністративістів [3, с. 177–178; 4, с. 188; 5, с. 52–54; 6, с. 177].

По-друге, необхідно враховувати, що адміністративно-правовий статус Національної гвардії України складається з трьох блоків:

- цільового блоку, що містить у собі призначення (основну мету) діяльності Національної гвардії України, завдання й функції Національної гвардії України;

- структурно-організаційного блоку, що включає два елементи: структурний (структура центрального апарату й окремих територіальних підрозділів, схема організаційного підпорядкування та розподілу функціональних повноважень) та організаційний (нормативний порядок створення, реорганізації, ліквідації, порядок реалізації процедур внутрішньої й зовнішньої роботи Національної гвардії України, порядок взаємодії Національної гвардії України з іншими суб'єктами відповідних правовідносин);

- компетенційного блоку, що складається з двох елементів: повноважень, які складаються з відповідних прав та обов'язків, і підвідомчості (предметів відання), тобто об'єктів, предметів, сфер суспільних відносин, на які поширюється повноваження Національної гвардії України.

Відповідно, завдання, функції, мета діяльності органу належать до іншого структурного елемента правового статусу та не входять до поняття «компетенція». Більше того, функції – це напрями діяльності державного органу, а компетенція – це нормативно закріплені повноваження відповідно до цих напрямів.

По-третє, ототожнення понять «компетенція» й «повноваження» вважаємо не зовсім правильним, оскільки під повноваженнями розуміють права й обов'язки конкретного органу (у нашому випадку Національної гвардії України), натомість компетенція є поняттям більш широким, окрім прав та обов'язків, характеризує сфери, предмети чи навіть територію, на якій відповідний орган реалізує власні повноваження.

По-четверте, включення до компетенції категорій «відповідальність» і «гарантії діяльності» також не є правильним, оскільки вони за своєю суттю є окремими елементами правового статусу та розглядаються в аспекті створення умов для реалізації повноважень відповідно до певних сфер відання, а також у разі невиконання (неналежного виконання) встановлених обов'язків державним органом.

Тому наголосимо, що під компетенцією Національної гвардії України варто розуміти встановлену законодавством України й підзаконними актами сукупність повноважень (прав та обов'язків), покладених на неї в межах певних предметів відання. Перший елемент компетенції Національної гвардії України – це її права й обов'язки, пов'язані з участю в суспільних відносинах, а другий – правове закріплення кола об'єктів, предметів, справ, відносин, на які поширюються її повноваження.

З огляду на особливості структури органів і підрозділів Національної гвардії України можна виділити в ній певні складники:

а) залежно від обсягу повноважень: органи загальної компетенції, органи спеціальної (предметної) компетенції;

б) залежно від територіальних масштабів: органи національної компетенції, органи локальної компетенції.

Вважаємо, що до органів загальної компетенції варто віднести Головне управління Національної гвардії України. Його права й обов'язки розповсюджуються на всі види суспільних відносин, що виникають у діяльності Національної гвардії України, та всю територію країни [7]. Головне управління Національної гвардії України виконує такі завдання:

- узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, і розробляє пропозиції щодо вдосконалення цього законодавства, розробляє й подає в установленому порядку на розгляд міністру внутрішніх справ України проекти законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України з питань діяльності Національної гвардії України;

- аналізує та прогнозує тенденції розвитку суспільно-політичної обстановки в зонах відповідальності, дислокації об'єктів, що охороняються, і місць виконання службово-бойових завдань Національної гвардії України;

- здійснює заходи правового режиму надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях;

- здійснює в установленому порядку заходи щодо приведення Національної гвардії України у вищі ступені бойової готовності, переведення її на штати воєнного часу;

- організовує підготовку оперативно-територіальних об'єднань, з'єднань, військових частин і підрозділів до виконання службово-бойових завдань;

- організовує підготовку, перепідготовку й підвищення кваліфікації особового складу Національної гвардії України, бере участь у формуванні державного замовлення на підготовку фахівців у навчальних закладах;

- вживає заходи з контролю за діяльністю територіальних управлінь, з'єднань, військових частин, вищих навчальних закладів, навчальних військових частин (центрів), баз, установ і закладів Національної гвардії України тощо [7].

Головний орган військового управління в установленому порядку має такі права:

- 1) залучати фахівців центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням із їх керівниками) до розгляду питань, що належать до його компетенції;

- 2) отримувати від Міністерства внутрішніх справ України, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування документи й матеріали, необхідні для реалізації покладених на нього завдань;

- 3) подавати на розгляд Міністерства внутрішніх справ України проекти нормативно-правових актів із питань діяльності Національної гвардії України;

- 4) скликати наради за участю представників органів виконавчої влади з питань, що належать до його компетенції, тощо [7].

Іншим органом загальної компетенції, проте в межах певної території, виступають оперативно-територіальні об'єднання Національної гвардії України, призначені для виконання завдань і функцій, покладених на Національну гвардію України в межах відповідної зони відповідальності (оперативного реагування). Оперативно-територіальне об'єднання Національної гвардії України виконує такі повноваження:

- організовує застосування підпорядкованих з'єднань, військових частин та підрозділів до виконання покладених завдань у мирний і воєнний час, під час забезпечення заходів правового режиму надзвичайного, воєнного стану та підготовки й виконання завдань територіальної оборони в межах визначеної зони відповідальності;
- розробляє та подає на затвердження командувачу Національної гвардії України проекти рішень і планів застосування підпорядкованих з'єднань, військових частин і підрозділів у межах визначеної зони відповідальності (оперативного реагування);
- здійснює підготовку підпорядкованих з'єднань, військових частин і підрозділів до виконання службово-бойових завдань;
- організовує збір, узагальнення й аналіз даних оперативної обстановки в зоні відповідальності (оперативного реагування) та суміжних регіонах, прогнозує тенденції її розвитку;
- готує й надає пропозиції до Головного управління Національної гвардії України щодо потреби в особовому складі, озброєнні, військовій техніці, матеріально-технічних засобах та іншому майні для виконання покладених на оперативно-територіальне об'єднання завдань;
- проводить інформаційно-аналітичну роботу в з'єднаннях, військових частинах і підрозділах оперативно-територіального об'єднання, подає до Головного управління Національної гвардії України підсумкові й поточні оперативно-службові (звітні-інформаційні) документи та статистичні звіти;
- організовує внутрішню службу в підпорядкованих з'єднаннях, військових частинах і підрозділах;
- аналізує суспільно-політичну обстановку в зоні відповідальності та організовує проведення заходів протидії їх негативному інформаційно-психологічному впливу на моральне-психологічний стан особового складу тощо [8].

До органів спеціальної (предметної) компетенції варто віднести органи й підрозділи Національної гвардії України, які зосереджуються на виконанні (реалізації) окремих функцій та мають притаманні лише їм сфери діяльності. Розглянемо їх повноваження дещо детальніше.

Військові частини й підрозділи з охорони громадського порядку Національної гвардії України призначені для забезпечення захисту й охорони життя, здоров'я, прав, свобод і законних інтересів громадян від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку й забезпечення громадської безпеки. Відповідно до покладених на них завдань і функцій вони зобов'язані виконувати такі завдання:

- брати участь у забезпеченні громадської безпеки й охорони громадського порядку;
- вживати заходи, спрямовані на запобігання, виявлення кримінальних (адміністративних) правопорушень;
- вживати заходи щодо затримання осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення, осіб, які вчинили втечу з місць позбавлення волі, дезертирів;
- надавати допомогу в ліквідації наслідків природних, техногенних, екологічних катастроф;
- підтримувати або відновлювати правопорядок у районах виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного й природного характеру, що створюють загрозу життю та здоров'ю значних верств населення;

- розблоковувати або припинити протиправні дії в разі захоплення важливих об'єктів чи місцевостей, що загрожує безпеці громадян і порушує нормальну діяльність органів державної влади й органів місцевого самоврядування;
- протидіяти масовим заворушенням, що супроводжуються насильством над громадянами;
- виконувати завдання територіальної оборони;
- виконувати заходи правового режиму воєнного та надзвичайного станів тощо [9].

Військові частини й підрозділи з охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів Національної гвардії України виконують такі функції:

- здійснюють комплекс заходів щодо надійної охорони важливих державних об'єктів;
- здійснюють у встановленому порядку пропускний режим на об'єктах, що охороняються;
- забезпечують охорону спеціальних вантажів, у тому числі ядерних матеріалів, під час їх перевезення територією України;
- здійснюють оборону об'єкта, що охороняється;
- виконують завдання територіальної оборони;
- виконують заходи правового режиму воєнного й надзвичайного станів;
- здійснюють заходи до переходу з мирного на воєнний стан, вивчення мобілізаційних ресурсів, їх якісного відбору за призначенням, забезпечують виконання заходів щодо матеріально-технічного забезпечення приведення військової частини у вищій ступені бойової готовності під час мобілізації;
- здійснюють заходи щодо забезпечення радіаційного, хімічного, біологічного захисту й екологічної безпеки особового складу військової частини [10].

Військові частини та підрозділи з охорони дипломатичних представництв Національної гвардії України мають такі обов'язки:

- здійснювати комплекс заходів щодо охорони дипломатичних представництв від будь-якого вторгнення або заподіяння шкоди;
- виконувати завдання територіальної оборони;
- виконувати заходи правового режиму воєнного стану;
- здійснювати й забезпечувати проведення заходів із прихованого управління;
- організовувати повсякденну діяльність і контроль за її станом;
- здійснювати заходи щодо запобігання й протидії корупції та кримінальним правопорушенням військовослужбовців;
- планувати та виконувати заходи технічного захисту інформації, здійснювати контроль за його належним станом і подавати пропозиції щодо його поліпшення [11].

Підрозділи (загони) спеціального призначення відповідно до покладених на них завдань і функцій повинні здійснювати такі дії:

- забезпечувати охорону й оборону об'єктів, що охороняються Національною гвардією України;
- здійснювати комплекс заходів щодо охорони та оборони ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання державної власності, важливих державних об'єктів, спеціальних вантажів;
- брати участь у спеціальних операціях зі знешкодження озброєних злочинців, у припи-

ненні діяльності не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (груп), організованих груп і злочинних організацій на території України, а також у заходах, пов'язаних із припиненням терористичної діяльності;

– брати участь у заходах, пов'язаних із припиненням збройних конфліктів та інших провокацій на державному кордоні, а також у заходах щодо недопущення масового переходу державного кордону з території суміжних держав;

– протидіяти масовим заворушенням, що проводяться насильством над громадянами із застосуванням зброї;

– відповідно до своєї компетенції здійснювати заходи, спрямовані на виявлення, блокування й затримання озброєних злочинців, які захопили або здійснюють спроби захоплення заручників, будівель, споруд та інших об'єктів;

– встановлювати, викривати та знешкоджувати бойовий склад, положення, характер дій, місця (райони) висадки повітряних (морських) десантів, диверсійно-розвідувальних груп, незаконних воєнізованих (збройних) формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп і злочинних організацій;

– розблоковувати або припиняти протиправні дії в разі захоплення важливих об'єктів чи місцевостей, що загрожує безпеці громадян і порушує нормальну діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, тощо [12].

На авіаційні військові частини Національної гвардії України покладається обов'язок щодо сприяння військовим частинам і підрозділам Національної гвардії України під час виконання ними службово-бойових завдань щодо захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства й держави від злочинних та інших протиправних посягань, забезпечення громадської безпеки [13].

Також вкажемо на особливості національної й локальної компетенції органів і підрозділів Національної гвардії України.

До органів національної територіальної компетенції можна віднести Головне управління Національної гвардії України, авіаційні військові частини Національної гвардії України, які прямо підпорядковуються командувачу Національної гвардії України, а також інші підрозділи (наприклад, військові частини й підрозділи з охорони громадського порядку, військові частини та підрозділи з охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів тощо), які прямо підпорядковуються Головному органу військового управління та не мають чітко визначених територіальних меж дії.

До органів локальної компетенції віднесемо оперативно-територіальні об'єднання та підпорядковані їм військові частини оперативного реагування, інші органи й підрозділи, які реалізують свої права та виконують обов'язки в межах чітко визначеної території відповідного об'єднання.

Таким чином, під компетенцією Національної гвардії України варто розуміти встановлену законодавством України й підзаконними актами сукупність повноважень (прав та обов'язків), покладених на неї в межах певних предметів відання. Перший елемент компетенції Національної гвардії України – це її права й обов'язки, пов'язані з участю в суспільних відносинах, а другий – правове закріплення кола об'єктів, предметів, справ, відносин, на які поширюється її повноваження.

З огляду на особливості структури органів і підрозділів Національної гвардії України можна виділити в ній певні складники:

– залежно від обсягу повноважень: органи загальної компетенції, органи спеціальної (предметної) компетенції;

– залежно від територіальних масштабів: органи національної компетенції, органи локальної компетенції.

Наведена класифікація, як і будь-яке узагальнення, звичайно, є умовною та засновується на тому, що існують органи й підрозділи, повноваження яких є загальними для всієї системи, а є органи з лише їм притаманними правами та обов'язками в певній сфері (наприклад, щодо охорони громадського порядку, охорони важливих об'єктів, охорони дипломатичних представництв, виконання спеціальних завдань). Виділення органів територіальної компетенції зумовлюється просторовими межами реалізації власних прав та виконання обов'язків окремими підрозділами Національної гвардії України. Так, є відповідні утворення, які безпосередньо підпорядковуються Головному органу управління Національної гвардії України та використовуються на всій території держави, а є такі, що перебувають у підпорядкуванні відповідного оперативного-територіального об'єднання та діють на суворо визначеній території.

До підрозділів локальної компетенції можна віднести також військові частини й підрозділи з охорони важливих державних об'єктів, військові частини з охорони дипломатичних представництв та підрозділи спеціального призначення, які входять до складу військових частин з охорони важливих державних об'єктів, спеціальних вантажів, військових частин з охорони дипломатичних представництв, оскільки реалізація їхніх повноважень обмежується переважно територією відповідного об'єкта або дипломатичного представництва.

Територіальна компетенція органів і підрозділів Національної гвардії України є дуже мінливою, адже в разі зміни оперативної обстановки за наказом відповідних посадових осіб її може бути розширено (наприклад, частина виконуватиме повноваження в декількох областях) або звужено (наприклад, підрозділ загального підпорядкування буде передано до складу відповідного оперативного-територіального об'єднання).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Современный словарь по общественным наукам / под общ. ред. О.Г. Данильяна, Н.И. Панова. – М. : Эксмо, 2005. – 528 с.
2. Большой юридический словарь / под ред. А.Я. Сухарева, В.Е. Крутских. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 704 с.
3. Административное право Российской Федерации : [учебник] / под ред. А.П. Алексина. – М. : Зерцало-М, 2003. – 608 с.
4. Даниленко А.П. Поняття та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування: теоретико-правовий аспект / А.П. Даниленко // Право і суспільство. – 2013. – № 6. – С. 187–190.
5. Додіна Є.Є. Адміністративно-правовий статус громадських організацій в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / Є.Є. Додіна. – О., 2002. – 174 с.
6. Бахрах Д.Н. Административное право России : [учебник] / Д.Н. Бахрах, С.Д. Хазанов, А.В. Демин. – М. : НОРМА – ИНФРА-М, 2002. – 623 с.

7. Питання головного органу військового управління Національної гвардії України : Указ Президента України від 28 березня 2014 р. № 346/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/346/2014>.

8. Про Національну гвардію України : Закон України від 13 березня 2014 р. № 876-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 17. – Ст. 594.

9. Про затвердження Положення про військові частини і підрозділи з охорони громадського порядку Національної гвардії України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 16 червня 2014 р. № 567 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0729-14>.

10. Про затвердження Положення про військові частини і підрозділи з охорони важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів Національної гвардії України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 3 липня 2014 р. № 625 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0830-14>.

11. Про затвердження Положення про військові частини і підрозділи з охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні Національної гвардії України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 22 липня 2014 р. № 713 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0934-14>.

12. Про затвердження Положення про підрозділи (заго-ни) спеціального призначення Національної гвардії України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 9 липня 2014 р. № 651 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0864-14>.

13. Про затвердження Положення про авіаційні військові частини Національної гвардії України : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30 вересня 2014 р. № 1008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1274-14>.

УДК 349.6:351.78

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Гулак О.В., к. ю. н.,

доцент кафедри адміністративного та фінансового права
Національний університет біоресурсів і природокористування України

У роботі здійснено аналіз окремих аспектів правового регулювання забезпечення екологічної безпеки, відповідних принципів та пріоритетів у досліджуваній сфері, відображених у системі нормативно-правових актів; досліджено поняття «екологічна безпека» з наукової, правової та міжгалузевої точки зору.

Ключові слова: екологічна безпека, забезпечення екологічної безпеки, правове регулювання забезпечення екологічної безпеки, навколишнє природне середовище.

В работе проведен анализ отдельных аспектов правового регулирования обеспечения экологической безопасности, соответствующих принципов и приоритетов в исследуемой сфере, отраженных в системе нормативно-правовых актов; исследовано понятие «экологическая безопасность» с научной, правовой и межотраслевой точки зрения.

Ключевые слова: экологическая безопасность, обеспечение экологической безопасности, правовое регулирование обеспечения экологической безопасности, окружающая природная среда.

Gulac O.V. SOME ASPECTS OF LEGAL REGULATION OF PROVIDING ECOLOGICAL SAFETY IN UKRAINE

The work analyzes certain aspects of legal regulation of environmental safety, the relevant principles and priorities in investigated area, recorded in system of regulations; investigated concept of «ecological security» as scientific, legal and intersectoral viewpoint.

Key words: ecological safety, providing ecological safety, regulation of environmental safety, environment.

Постановка проблеми. Актуальність ефективної реалізації функції забезпечення екологічної безпеки держави, в основі якої знаходиться відповідне нормативне врегулювання, дедалі зростає та набуває якісно нових масштабів у розрізі того, що незважаючи на науково-технічний прогрес та інші безперечні здобутки, якими нині активно користується людство, наразі світ знаходиться на межі екологічної катастрофи. Відтак відношення окремої людини до навколишнього природного середовища є лакмусовим папірцем відношення окремої нації чи то держави до планети Земля. Державотворець таке відношення втілює шляхом формування та реалізації відповідної державної політики, основним інструментом якої постають нормативно-правові акти. Отже, аналіз нормативних основ регулювання забезпечення екологічної безпеки, принципів та пріоритетів у досліджуваній сфері є доволі актуальним завданням та являється наразі одним із першочергових викли-

ків для усієї свідомої громадськості, а не лише наукового середовища.

Ступінь розробленості проблеми. Дослідженням окремих аспектів забезпечення екологічної безпеки займалися такі вітчизняні та зарубіжні науковці-правники, як: В.І. Андрейцев, О.С. Баб'як, Д.Н. Бахрах, А.П. Гетьман, І.В. Гиренко, А.П. Гетьман, В.М. Ермоленко, Т.О. Коломоець, В.В. Костицький, І.О. Краснова, В.І. Курило, О.П. Світличний, Ю.С. Шемшученко, М.В. Шульга та ін.

Метою статті є аналіз окремих питань правового регулювання забезпечення екологічної безпеки, відповідних принципів та пріоритетів у досліджуваній сфері.

Виклад основного матеріалу. Екологічна складова – не данина моді. Проблема охорони та збереження навколишнього природного середовища – одна з найгостріших. Незадовільний стан екології є однією з причин погіршення здоров'я нації. Зростання кількості захворювань